

TARTALOM

- Kislábnyom program hírek
- *A Nők Lapja is részt vesz a versenyben!*
- EnergiaKözösségek hírek
- *Klíma-koordinátoraink élménybeszámolója*
- Klímabarát tippek
- *Újévi zöld fogadalmak*
- Klímahírek itthon
- *Hálózat alakul a közösségi tanulótertekért*
- Kapcsolódó rendezvények itthon
- *Együk meg a tényért is!*
- Klímahírek külföldről
- *Klímatárgyalások Durbanben*
- Olvasnivaló és érdekes honlapok
- *World Challenge*
- Klímabarát termékek, szolgáltatások
- *Ételfutár-teszt*
- Néznivaló
- *Az átalakulás hangjai*

Többet kellene osztoznunk...?!

Hogy boldogabbak legyünk és lábnyomunk is csökkenjen

Közelednek a téli ünnepek, a karácsony, így sokan a saját otthoni, családi ünneplésükre készülődés során időt szakítanak arra, hogy másokkal, gyakran a maguknál rászorulóbbakkal, megosszanak bizonyos dolgokat: élelmiszert, ajándékot, ruhákat, meleget, ...

Az osztozás – tudományos módszerekkel is alátámasztva – mindenkinek jó: mi boldogabbak vagyunk, ha osztozunk, a földet pedig kevesebb negatív és romboló hatás éri. Egy 1000 főt megkérdező [angol jelentés](#) szerint Nagy-Britanniában az emberek kevesebbet osztoznak ma, mint egy évtizeddel ezelőtt, ugyanakkor több tulajdonuk van, mint bármikor korábban, és, érdekes módon, szeretnék, ha több lehetőségük lenne mind idejüket mind javukat megosztani. A megérdeztettek között 10 emberből 8 azt mondta, hogy az osztozás boldogabbá teszi őket, és 75%-uk szerint az osztozás a környezet szempontjából is hasznos.

Miért nem osztjuk meg akkor dolgainkat gyakrabban? Miért nem használunk dolgokat közösen? Vagy, ugyanakkor, miért nem kérünk kölcsön szomszédainktól, barátainktól dolgokat gyakrabban? Hiszen ezzel még akár jelentős pénzügyi megtakarításokat is elérhetnénk...!

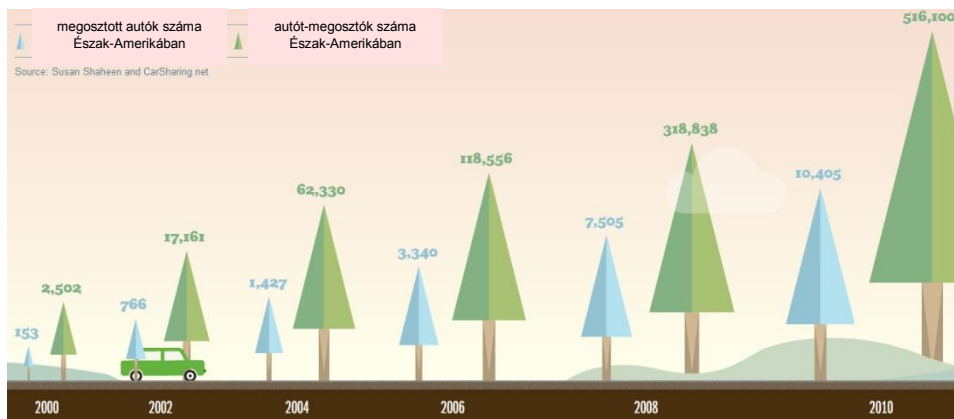
Magyar emberként valószínűleg a “közös lónak turos a háta” mondásra hivatkoznánk... Sok esetben biztos nem is alaptalanul: fontos, hogy az osztozásnak és közös használatnak legyenek az osztozók által elfogadott szabályai: mi történik, ha valakinél elromlik a megosztott szerszám, ki pótolja az elvesztett alkatrészt stb. Ha ilyen szabályokat lefektetünk, akár kezdetnénk is az osztozást?!

Kipróbálhatjuk kicsiben, a karácsonyi ajándékok és újévi fogadalmak idején erre nagyszerű lehetőségünk adódik: adjunk karácsonyi ajándékként valakinek, akiről tudjuk, hogy nincs neki, de szüksége lenne rá, például

- fűrógépünkhöz használati jogot,
- kölcsönzési lehetőséget szakmai könyvtárunkba vagy mesegyűjteményünkbe,
- ha van kertünk, de nem érünk rá művelni, megoszthatjuk kertészkedni vágyó ismerősünkkel,
- és kipróbálhatjuk autónk megosztását is...

Kapcsolódó további ötleteket még a “Tippek” és a “Termékek, szolgáltatások” rovatban is adunk.

Bízattásként, motivációként érdemes megemlíteni, hogy az egyéni fogyasztás fellegvárának számító Egyesült Államokban egyre nő az autó-megosztók száma – ahogy azt a grafikon is bizonyítja.

Következő számunkban is visszatérünk az osztozásra, közösségi tulajdonú helyi energia projektekről szeretnénk beszámolni – és közben érdeklődve várjuk olvasóink témába vágó tapasztalatait, ötleteit is!

A Szerkesztők: Vadovics Edina és Antal Orsolya

Források: <http://futureofcarsharing.com/> (grafikon)

http://www.treehugger.com/economics/its-official-sharing-makes-us-happier.html?campaign=weekly_nl

A projekt az Európai Unió támogatásával, az Európai Regionális Fejlesztési Alap társfinanszírozásával valósul meg.

A Kislábnym kampány számokban – és még nincs vége...!

Talán a legfontosabb, hogy dolgozik velünk **20** lelkes klíma-koordinátor...

Segítségükkel megtartottunk **10** helyszínen klímabarát háztartás képzést **246** résztvevő számára...

Részt vettünk – részben klíma-koordinátoraink segítségével – **9** rendezvényen, ahol kb. **600** gyereket és felnőttet szólítottunk meg...

A program kezdete óta összeállítottunk **9** hírlevelet, és küldjük rendszeresen immár **2347** olvasónk számára...

Bejelentkezett hozzánk **530** karbon-kalkulátort használó és versenyző személy és háztartás...

Képzéseink karbon-lábnyma eddig átlagosan és képzésenként **50 kg CO₂-dal kisebb**, mint a “Nagycsalád – kis lábnym” program képzései során, részben azért, mert igyekeztünk még jobban odafigyelni arra, hogy mit ettünk-ittunk...

Eddig megjelent rólunk kb. **80** sajtóhír: TV-ben, rádióban, a nyomtatott és elektronikus sajtóban...

És, ahogy fentebb írtuk: még nincs vége! A megtakarítási versenyhez, játékhoz folyamatosan lehet csatlakozni, illetve lesznek még rendezvényeink is! Szeretettel várunk minden érdeklődőt: a legkisebbtől a legnagyobb háztartásokig mindenkire számítunk és díjazunk ☺

A Nők Lapja is részt vesz a versenyben!

A heti női magazin már több cikkében is foglalkozott a háztartások energiafogyasztási szokásaival és karbon-lábnymával. Sőt, november 9-i számában versenyünket is az olvasóközönség figyelmébe ajánlotta.

Így történetesen, hogy a lap munkatársai kedvet kaptak a megmérettetéshez, s úgy döntöttek, egy cikksorozat keretében három háztartás lépéseit követik a kisebb lábnym felé vezető úton:

- egy új otthonba költöző kollégájuk a környezettudatosan megtervezett lakókörnyezet kialakításának részleteibe merül el,
- egy kedvelt közszereplő és családja is megosztja a verseny tapasztalatait az olvasókkal,
- valamint a Nők Lapja olvasótáborából is benevez egy háztartás.

A Kislábnym kampánnyal kapcsolatban eddig megjelent Nők Lapja cikkek a honlapunkról is letölthetők:

- http://kislabnyom.hu/sites/default/files/letolt/cikk_45.szam_2011nov09.pdf;
- http://kislabnyom.hu/sites/default/files/letolt/cikk_29.szam_2011.07.20.pdf

A Nők Lapja csapatának versennyel kapcsolatos élményeiről a későbbiekben beszámolunk!

Újabb nyeremények várják a versenyző háztartásokat!

Az eddigiekhez képest újabb nyereményekkel bővült az eredményesen szereplő háztartásokat váró meglepetések száma:

- Abban az esetben, ha megfelelő számú **vecsési háztartás** vesz részt a Kislábnym versenyben, a **vecsési polgármester** külön díjakat ajánlott fel a legjobban szereplőknek.
- A **FruFru szalon** jóvoltából a legjobban szereplő **gödöllői háztartás** kap jutalmul környezetbarát hajápolási termékeket.

Még várjuk a klímabarát ünnepi menüket!

A Kislábnym energiatakarékosági verseny részeként meghirdetett szorgalmi feladat beküldésére ma még van lehetőség plusz pontokért!

Érdeemes nekifogni a feladatnak, hiszen amellett, hogy a legjobb alkotásokat közzétesszük honlapunkon, magunknak is bebizonyíthatjuk: lehet klímabarát a menü. Ráadásul nem is bonyolult a dolog, néhány szempont figyelembe vételével is már sokat tehetünk:

- Kevesebb húst és tejterméket fogyasszunk.
- Válasszunk szezonálisat és helyit.
- Kerüljük a túlcsomagolt termékeket.
- Főzzünk energiatakarékosan.
- Együk meg, amit megveszünk.

Akit ennél bővebben érdekelnek a „zöld konyha” fortélyai, olvassa el „Együk meg a tányért is!” c. cikkünket ezen hírlevél “Kapcsolódó rendezvények itthon” rovatában.

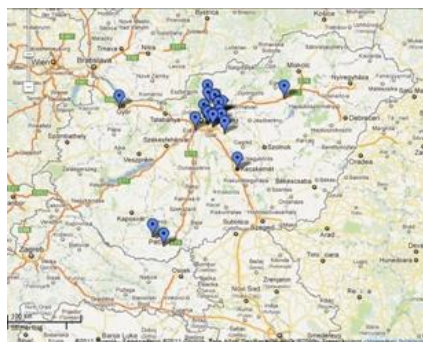
A **szorgalmi feladat részletei itt olvashatóak**, beküldésének határideje: **2011. december 15.** Jó játékot kívánunk!

További információ: GreenDependent Egyesület, 28/412-855, 20/334-2889, info@kislabnyom.hu

Forrás: a Gulyás család 2010-es Nagycsalád – kis lábnym versenyre benyújtott munkája

Hogyan is áll most az EnergiaKözösségek verseny?

November 25-i nyitórendezvényünk után a lelkesedés nem hagyott alább! Közel 120 háztartásban kezdték el a mérőóra leolvasásokat, függesztették ki a fogyasztásmérő lapokat és a versenyben való részvételt hirdető [poszttereket](#). Klíma-koordinátoraink folyamatosan dolgoznak azon, hogy mindenkinek sikerüljön regisztrálni a [honlapon](#), felkerüljenek az első leolvasások és összehasonlításképp a referencia adatok értékei.

A bal oldalon látható térképen jelöltük azokat a településeket, ahol létrejöttek az energiamegtakarításra szövetkező közösségek, de a résztvevő városok, községek száma ennél sokkal nagyobb, hiszen sokszor 3-4 különböző településen élők is alkotnak egy-egy csoportot. Most még nagyon feltűnő a Közép-Magyarországi közösségek túlsúlya, de ezúton is biztatjuk a vállalkozó szelleműeket arra, hogy jövőre csatlakozzanak a versenyhez, az országnak bármely táján is élnek.

A térkép megtekinthető itt: <http://g.co/maps/bp3wc>

A közösségépítés ereje – nyitórendezvények Siklóson és Romonyán is

Horváth Henriette, Siklós

A siklósi és harkányi háztartásokból álló VégváriZöldek energiaközösség alakuló közösségi rendezvénye 2011. november 28-án, 17 órától zajlott az Egyesületek Házában. A programon **5 család vett részt csemetékkel együtt** (néhány apuka hiányzott), összesen 15 fő. A gyerekek egy kisebb teremben műanyagkupakokból készítették memóriajátékot, az adventi időszak szellemében karácsonyi jelképeket rajzoltak bele. Egyik oldalán használt, irodából kiselejtezett papírt használtak a rajzhoz. Játshattak még szelektív hulladékgyűjtéssel kapcsolatos társasjátékot is.

A felnőtteknek először az energiaközösségek **programot mutattam be**, kiemelve a versenyhez kapcsolódó konkrét, aktuális célokat, majd azokat a lehetőségeket részleteztem, ami tágabb értelemben és hosszabb távon lehet **mozgatórugója egy ilyen közösségnek**.

Terv szerint ezután **motivációkat gyűjtöttünk** volna, ám egy kis időbeli csúszás miatt ez rövid beszélgetésre korlátozódott, aminek a tréfás summája az volt, hogy a fő motivációt a koordinátor "rábeszélése" jelentette. Ezután az életmód változtatáshoz egyéb indítást is adó, "Ideje észhez térni" c. filmet néztük meg, amit egy kis döbbséget követett. Na, ekkor kellett volna a klímabarát házi pálinka vagy bor, amit senki nem hozott, de egy kis sütiel, teával azért mégis **sikerült oldani a hangulatot**.

Végül átadtam a családok információs csomagját és megbeszéltük az adatgyűjtéssel kapcsolatos teendőket, az informálódás lehetőségeit. Azóta van levelezőcsoportunk is, amin lelkesítünk, élményeket, kérdéseket osztunk meg egymással.

Haliné Reidl Erika, Romonya/Pécs

Örömmel jelentem, hogy lezajlott nálunk is az első találkozó, egy család hiányzott csak, önhibáján kívül. A média részéről a Pécs TV is szeretett volna kivonulni, de sajnos nem volt jó nekik az időpont.

Nagyon jó hangulatú találkozó volt, délután öttől már gyülekeztek az emberek. Sokat beszélgettünk a témáról, a romonyai polgármester –aki egy csodálatos ember– nagyon szakszerű bevezetőt tartott a témához, még engem is lepipálva. Rendkívül felkészülten vázolta fel az egész problémakört a globális problémáktól kezdve a helyi közösségek fontosságáig. Volt **egy meghívott előadó**, aki a sörkollektorról és a saját barkácsolású dolgairól, tömegkályháról, szélkerék terveiről mesélt.

Ezek utána családok elmondták elkészíthető energiafogyasztási felmérésük tapasztalatai alapján, hogy mi az ő meglátásuk saját háztartásukat illetően, **mit lehetne tenni, mit tettek eddig**. Sokat beszélgettünk és **megörültünk** annak, hogy **mennyi plusz potenciál van egy ilyen közösségben**. Már kilenc óra volt, mire a kisgyermekes családok is elmentek. Mindenkinek hasonló jókat kívánok!

Ezúton is köszönjük a beszámolókat és várjuk a hasonló írásokat nemcsak klíma-koordinátorainktól, hanem a résztvevő családoktól is!

Nyeremények a legügyesebb megtakarítóknak

Két éven át futó programunkban mindannyian nyerünk, hiszen nem csak környezetünk és unokáink profitálnak az általunk megtakarított energiából, hanem pénztárcánkra is jó hatással van fogyasztásunk csökkentése. A program végén, 2013-ban a legügyesebb közösség utazást nyer a brüsszeli Európai Díjkiosztó Gálára, de mindezek mellett azért gondoltunk az egyéb ajándékok motiváló erejére is!

Eddig a [Zöldbolt](#), a [Zöldpolc](#), a [Cangira](#) és a [Kenderkőc](#) webáruház örvendeztetett meg minket felajánlott nyereményeivel, melyeket ezúton is nagyon köszönünk! Így már biztosan nyerhettek környezetbarát termékeket, kerékpárostáskákat vagy mosósózdát is. Folyamatosan **keressük azokat, akik szívesen támogatnák** termékeikkel vagy szolgáltatásaikkal a legjobban teljesítő magyar versenyzőket. A [teljes szponzori felhívás](#) itt is megtalálható.

Itt van december 15.! Kérjük, olvassátok le mérőóráitokat!

Újévi zöld fogadalmak - a pozitív változás ígérete

2011-nek hamarosan vége. Fel sem fogjuk, és máris kezdődik az új esztendő.. A hónap végén jó lenne egy kicsi számvetésre időt szakítani, köszönetet mondani mindenért, ami jó volt, levonni a tanulságot a hibákból, és elgondolkodni a jövőn, sok más mellett a zöld feladatokon is! A fenntartható jövő érdekében az emberiségnek komoly lépéseket kell tennie és ehhez az egyén szintjén is mindannyiunknak változni kell. Ezirányú elszántságunkat fokozandó az idén próbálkozzunk zöld újévi fogadalmakkal! Az alábbiakban igyekeztünk „komoly” eredményt hozó tippeket adni.

Egy pár alapötlet kezdőknek

- Mindig leoltjuk a villanyt a szobában, ha nem vagyunk ott.
- Amikor lefekszünk aludni, kikapcsoljuk a számítógépet, a monitort és a nyomtatót is.
- Lejebb vesszük a fűtést éjszakára (18°C bőven elég az alváshoz).
- Fürdés helyett zuhanyzunk, de maximum 5 percig.
- Újrahasznosítjuk a karácsonyi lapokat jövőre.

Biztassuk családunkat, barátainkat is egy-egy zöld fogadalom vállalására, sőt, tehetünk közös fogadalmakat is (ld. jövőre nem adunk boltban vett ajándékot egymásnak).

Ötletek haladóknak

Azoknak, akik az előbbieken már rég túlvannak, sőt, amióta világ a világ, mindig mindent lekapcsoltak, konnektorból kihúztak és rövideket zuhanyoztak, vannak nagyobb elszántságot és esetenként utánajárást is igénylő fogadalom-javaslataink...

➤ Január 1-től **húsmentes hétfőket tartok!**

A veganap hasznos az éghajlatváltozás elleni küzdelemben (az emberi életmódhoz köthető üvegházhatású gázok közel 20%-át a húsfogyasztás céljából tartott állatok tartása adja), jó a környezetnek, az egészségnek, a megkímélt területeknek, az állatoknak (bátorítás és receptek a nemzetközi mozgalom oldalán: <http://www.meatlessmonday.com/>).

➤ Rendszeresen (pl. hetente vagy havonta egyszer) **kibocsátásmentes napokat tartok!**

Hasonlóan a Föld Órájához, ezeken a napokon nem használjuk az elektromos berendezéseket, a hangsúly az árammentes és közösségi örömeinken van: vacsora gyertyafénynél, olvasás, sportolás, kirándulás, lakásrendeztetés, társasjátékozás, festegetés, meditálás stb.

➤ Ugyanez komolyabban: **Végigcsinálók egy teljes karbon-diétát!**

A karbon-diéta klímatudatos energiatakarékosági, közlekedési, étkezési megfontolások és elhatározások egész sora. Ötletadónak nézzünk bele a **40 napos húsvéti klíma-bőjtbe!**

➤ **2012-ben klímabarát nyaralást szervezek!**

Öko nyaralás: <http://kislabnyom.hu/letolt/hirlev21.pdf> (Klímabarát tippek rovat)

Öko síelés: http://www.energyneighbourhoods.eu/sites/default/files/tippek_sieloknek.pdf

➤ És végül jöjjön egy kihívás a legmerészebbeknek: **fogadalom azöld lelkiismeretnek...**

Nézzünk szembe a gyengéinkkel: mi az a dolog, tevékenység, amelyről nem szívesen mondanánk le még zöld elkötelezettségünk mellett se? Amit ugyan büntudattal, de elnézünk magunknak..?

Havonta tízféle magazint járattunk? Minden hónapban új táskánk van? Kedvenc háztartási eszközünk a fűnyíró traktor? Írjunk össze mindent, ami a lelkiismeretünket furdalja, válasszuk ki a legkevésbé fenntarthatót és MONDJUNK LE RÓLA! A lemondás hatékonyságát javítja az állandó szembesítés: készítsünk régi újságokból kivágott képekkel egy „posztert” a problémáról és tegyük ki a falra!

(sorstársak büntudatos vallomásait nézegethetjük itt: <http://www.frankejames.com>)

Klímamentő fogadalmak gyerekeknek

Sok jó fogadalom, tipp található azon az [angol nyelvű oldalon](#) is, amely a Mikulás rénszarvasszán-kifutópályáját próbálja megmenteni a klímaváltozás hatásaitól - jelen esetben az elolvadástól - a gyerekek által vállalt és megtartott zöld ígérek segítségével.

Gyors regisztrációt követően máris olvashatjuk, kiválaszthatjuk és betarthatjuk a nekünk tetsző

- napi (ld. függönyöket behúszom, fűtést lejjebb veszem),
- heti (ld. hulladékot amennyire lehet, újrahasznosítom, szüleimet tudatos vásárlásra biztatom),
- havi (ld. maradékokból megtanulok újat főzni, hogy kevesebb legyen az ételhulladék; szezonális terményeket eszek),
- és éves vállalásokat (ld. régi holmiból készítek karácsonyi ajándékot, a szüleimet ráveszem, hogy ne menjünk külföldre nyaralni).

Mentsd meg Mikulás felszállópályáját: <http://www.green-santa.com>

További források: <http://www.energiakozossegek.eu>

Hódmezővásárhely az első magyar nyugodt város

Hódmezővásárhely Megyei Jogú Város Közgyűlése 300/2009.(08.07.) számú határozatában akként döntött, hogy támogatja a kezdeményezést, miszerint a város csatlakozzon a nemzetközi Cittaslow mozgalomhoz.

A Cittaslow, azaz magyarul nyugodt város szövetséghez a világ 20 országának mintegy 140 kisvárosa tartozik. A mozgalomhoz csatlakozott települések elsődleges célja ellenállni az erőszakos fejlesztéseknek, a környezet kizsákmányolásának, illetve igyekezni nem elveszni és középszerűvé válni a különbözőségeket elmosó, globalizálódó világban.

A helyi értékek, illetve az élhető környezet védelmére a túlszűfolt, stresszes városok alternatívájaként Orvietóban 1999-ben dolgozták ki a minőségi városi élet 55 pontból álló feltételrendszerét, melyet minden csatlakozni kívánó városnak teljesíteni kell és a meghatározott követelmények legalább 50%-ának eleget kell tennie. A csatlakozás alapfeltétele, hogy a csatlakozni kívánó város lakossága nem haladhatja meg az 50 ezer főt, továbbá egy „lassú városnak” bátoritania kell a helyi termékek előállítását, a tradíciók megőrzését, mérsékelnie a közlekedési terhelést, a zajt, és növelnie a zöld területek arányát.

A Cittaslow Bizottság éves találkozóján - 2009 novemberében - Perth városában, Skóciában jelentették be hivatalosan, hogy Magyarországról elsőként Hódmezővásárhely vált a mozgalom tagjává.

Forrás: <http://www.hodmezovasarhely.hu/oldalak/cittaslow-5407>

A Cittaslow Mozgalom honlapja: <http://www.cittaslow.net/>

Hálózat alakul a közösségi tanulókertekért

A Magyar Nemzeti Vidéki Hálózat (MNVH) III. tengelyes szakosztályi programjának részeként közösségi tanulókert hálózatot hoz létre őshonos tájfajtáink megőrzéséért és a közösségi tanulás újjáéledéséért. A hálózatba várják azon közösségek jelentkezését, amelyek ilyen kert kialakítását tervezik - vagy már folytatják.

A program előzménye a Kárpát-medencei Gyümölcsész Hálózat létrejöttével született megállapodás, amelyben a jövő nemzedékek országgyűlési biztosa, Fülöp Sándor kezdeményezésére 2011 szeptemberében együttműködési megállapodást írt alá több egyházi vezető, szakmai és civil szervezet, valamint Ángyán József, a Vidékfejlesztési Minisztérium államtitkára.

Az MNVH többféle módon segíti az újonnan csatlakozó kerteket, amennyiben erre igény van, és ezt előre jelzik. Szükség esetén génbanki szakemberek végzik az induló kertek fajtaállományának felmérését, a kiválasztott fajtákat illetően pedig szakmai útmutatást adnak. A fajtákat a közösségi kert az intézetektől piaci áron megvásárolhatja, illetve a kért helyi fajtákat és kiválasztott tájfajtákat - ha nincsenek készleten - megrendelheti a következő és a rákövetkező évre is. Beazonosíthatnak kért, a közösség által „talált” fajtákat, azokat leszaportva és „visszaszolgáltatva”. Szakmai segítők által is kaphatnak segítséget (ezek folyamatosan bővülő listáját ld. a cikkben), akik kertgondozási tanácsokat adnak, valamint bemutatókat tartanak.

Az MNVH a csatlakozó kertek elérhetőségét, programjait, ezek beszámolóit, mint jó gyakorlatokat, ötleteket megjeleníti honlapján, valamint kezeli az adatbázist és minden évben kiadja az Év Közösségi Mintakertje címet. A cím birtokosa az éves programjai alapján lesz jogosult a címre. A mintakertek tájfajta szaporító alanyok gazdáiként és kiemelt szakmai ismereti helyszínekként is működnek.

Forrás, további információ és jelentkezési lap: <http://www.mnvh.eu/hirek/1169/20111205/halozat-alakul-kozossegi-tanulokertekert>

Kifűtünk az ablakon, a kormány mégis a napkollektorokat támogatja

Energiahatékonysági szempontból korlátozott előnyökkel jár és csak az anyagilag már eleve tehetős családoknak éri meg a kormány által 3 milliárd forinttal támogatott - használati melegvíz ellátás biztosításához és fűtésrészegítésre szolgáló - napkollektorok telepítése. Ezen eszközök semmilyen segítséget nem jelentenek az „energiaszegénységben” élő rászoruló családoknak, akik hazánk pazarló energiafelhasználásának 4/5-ét kitevő korszerűtlen családi házakban élnek.

„Egy átlagos magyar otthon energiahatékonysági adottságait tekintve a kormány által támogatott napkollektor mindaddig fölösleges luxusberuházásnak tekinthető, ameddig a legtöbb hőt elvesztő falak és födém megfelelő szigetelése nem megoldott” – mondta Aszódy Tamás, a Knauf Insulation ügyvezető igazgatója. „A szigetelés egy ház árának átlagosan mindössze 1 százalékát teszi ki, mégis ez az az építőanyag, amivel a fűtésszámla 60-70 százalékkal csökkenthető. A rosszul vagy egyáltalán nem szigetelt ingatlan 3-4-szer több energiát használ fel feleslegesen, holott a fűtésre leggyakrabban használt gáz ára regionális összehasonlításban is Magyarországon a legmagasabb, vagyis az úgynevezett energiaszegénység nálunk a legnagyobb.

További információ: <http://www.vg.hu/vallalatok/energia/kifutunk-az-ablakon-a-kormany-megis-a-napelemeket-tamogatja-363495>

Kép forrása: www.virginmedia.com

Napkollektoros pályázatról bővebben: <http://zbr.kormany.hu/ujabb-uszt-zbr-alprogram-indul>

Együk meg a tányért is!

Időpont: 2011. december 19., 18:00-20:00

Helyszín: Magyarországi Bem József Lengyel Kulturális Egyesület, 1051 Budapest, Nádor u. 34. <http://www.bem.hu/>

Gyakorlatias tudás kezdő „otthon zöldítők” részére. Legutóbbi sorozatuk nagy sikerére való tekintettel új tanfolyamot indít a Humusz a mindennapokban használható környezettudatosságról. Estéiken szakértők segítségével kaphatunk praktikus tudást otthonunk zöldítéséhez, költségeink és ökológiai lábnyomunk csökkentéséhez és persze megoszthatjuk egymással személyes élményeinket, tapasztalatainkat.

Foglalkozás vezető: Dr. Jánosik Zsuzsa biokonyhász

Téli biokonyha olcsón, gyorsan, egészségesen. Főzés nélkül! Riasszuk el a baktériumokat immunerősítő ételekkel: Dr. Cékla, Dr. Alma, Dr. Torma, Fokhagyma és Csicsóka. Karácsonyi sístergős narancs...

Gyakorlati tudnivalók

Részvételi díj: 1700 Ft/fő/alkalom, melyből 500 Ft levásárolható a Zöld Zugban (1051 Budapest, Nádor u. 34. <http://zoldzug.hu/>)

Az előadás minimum 10 fővel indul, de maximum 30 fő jelentkezését várják. A jelentkezést az okosz@okoszolgalat.hu e-mail címre lehet küldeni.

Forrás: <http://humusz.hu/esemenyek/egyuk-meg-tanyert/9996>

Dr. Jánosik Zsuzsa csalánlét készít
Kép forrása: www.biotippek.hu

Karácsonyi kézműves workshopok

Legyen szó szappanról, arckrémről, táskáról vagy karácsonyfadíszről, ha igazán egyedít szeretnénk, számos lehetőség van arra, hogy megtanuljunk elkészíteni őket magunknak vagy akár karácsonyi ajándéknak. A TudatosVasarlo.hu összegyűjtötte a decemberi workshopokat, ahol ilyesmit tanulhatunk. A legtöbb foglalkozást már megtartották, de kettőhöz még van lehetőségünk csatlakozni.

Ökodizájn ajándékgár a Cellux csoporttal

Időpont: 2011. december 17., 10:00 – 14:00

Helyszín: 1137 Budapest, Pozsonyi út 12.

További információ a [Noha Stúdió honlapján](http://NohaStudio.hu)

Molinóból táska a Noha Stúdióban

Időpont: 2011. december 18., 10:00 – 14:00

Helyszín: 1137 Budapest, Pozsonyi út 12.

További információ a [Noha Stúdió honlapján](http://NohaStudio.hu)

Részvételi díj: 1200 Ft/óra
4000 Ft/4 óra

Nem kell keresgélni és sorban állni!
Pont azt lehet elkészíteni, amit tippelünk,
hogy titkos kívánsága lehet barátainknak,
családtagjainknak.

A foglalkozásokra gyerekeket
és felnőtteket is várunk

A programra előre be kell jelentkezni!
E-mail: noha@nohastudio.hu

A végére még egy karácsony előtti **csere-bere akció a Szatyorral:**

Időpont: 2011. december 17-18., 10:00 – 14:00

Helyszín: 1137 Budapest, Pozsonyi út 12.

A szervezők üzenete:

„Elhozhatod megunt vagy feleslegessé vált, helyet foglaló, porosodó cuccaid, hátha más karácsonyfája alá kerülhetnek! Ne vegyél, hanem vigyél! Karácsonyi ajándék csere-bere akció, ahol bármi gazdát cserélhet, ami vagy magunknak, vagy másnak ajándék lehet.

Mindenkit kérünk, hogy hozzon magával tárgyakat (dísz tárgy, játék, kiegészítő, kozmetikum, ékszer, vagy bármi, ami jó állapotban van, nem járt le szavatossága, és akár te is örülnél neki, ha ajándékba kapnád valakitől). Ezeket fogjuk cserélni, így a legjobb, ha mindenki hoz is meg tud is vinni.

A megmaradt tárgyakat rászoruló családoknak ajánljuk fel.”

További információ: <http://nohastudio.hu/karacsonyi-ajandekkeszito-szakkoer>

Forrás: <http://tudatosvasarlo.hu/cikk/karacsonyi-kezmuves-workshopok>

Klímatárgyalások Durbanben: lesz a Kiotói Jegyzőkönyvnek folytatása!

Nehezen, de a tárgyalófelek végül megállapodtak abban, hogy elkezdődhetnek a tárgyalások a Kiotói Jegyzőkönyv konkrét meghosszabbításáról. A megállapodás az utolsó pillanatban született, hosszas, több éjszakába nyúló tárgyalások után.

A résztvevők egy olyan globális ütiterv ütemezését fogadták el, amely az összes nagy gazdaságot, fejlődő és fejlett országokat, a legnagyobb kibocsátókat is magába foglalva kötelező normákat rendelne a szén-dioxid kibocsátáshoz. Az ütitervnek 2015-re kellene kialakulnia, és az alapján 2020-tól már egy jogilag kötelező, globális, végrehajtható rendszerként kell majd működnie.

A megállapodás jó hír, de a munka igazán nehéz része most kezdődik:

- melyik országnak pontosan mennyit kell csökkentenie?
- mi alapján legyen a csökkentés mértéke kiszámítva?
- hogy vegyék figyelembe a történelmi, múltban történt kibocsátásokat?
- hogyan jutalmazza a nagy erdőterületekkel rendelkező országokat, illetve azokat, ahol már most nagyon hatékony a gazdaság, vagy akiknek már most jelentős csökkentési törekvések vannak?

Szenet tartó aktivista Durbanben
„Egyenek szenet” feliratú zsák mellett

Mindeközben, természetesen, kérdés, hogy **vajon mi lesz 2020-ig, amikor a tervek szerint az új egyezmény életbe lép?**

Források és további információk: <http://greenfo.hu/hirek/2011/12/11/veget-ert-a-klimacsucs-durbanben>
<http://www.guardian.co.uk/environment/2011/dec/11/global-climate-change-treaty-durban?intcmp=239>
<http://www.guardian.co.uk/environment/2011/dec/12/durban-climate-change-conference-2011-southafrica?intcmp=239>

Esettanulmány Angliából: 69%-kal alacsonyabb energiafogyasztás

Nagy-Britanniában *Retrofit for the Future* (Áttervezéssel a Jövőért) néven fut az országos, központilag támogatott energiamegtakarítást ösztönző program, amelyben a kormány az innovatív technológiák kipróbálására helyezte a hangsúlyt. Tracey Hillyard 20 éve épült és kifejezetten gyengén szigetelt sorházas otthona ennek a projektnek köszönhetően újult meg.

A rezsiköltségek emelkedése miatt - ötletgyűjtés céljából - a hölgy felkereste a helyi lakószövet-séget, akik szerencséjére már csatlakoztak az országos programhoz. Kapóra jött nekik a megkeresés és Tracey háza lett a helyi mintaprojekt.

Az áttervezési munkával megbízott építészek első lépésként felmérték a megoldandó problémákat: sok sötét, természetes fényt nélkülöző terület; tárolóhely hiánya; a ruhák természetes szárítása nem megoldott – állandóan megy a szárítógép (energiafogyasztás ötöde!); ablakok-ajtók gyakori nyitogatása (a családban dohányosok is vannak).

Az építészek úgy döntöttek, hogy egy nagy méretű, elektromos vezérléssel nyitható, hőmérsékletet és páratartalmat mérő szenzorokkal ellátott tetőablakot építenek a tetőbe, ami a lépcsőházat és az addig kihasználatlan, nagy területű lépcsőfordulót elárastja természetes fényvel és biztosítja a friss levegőt is a házban. A lépcsőfordulóban kapott helyet a ruhaszárító állvány. Létrehoztak egy tágas tárolóként funkcionáló galériát is, szigetelték a falakat, a padlót és a tetőt, és a ház ablakait háromrétegűre cserélték.

Az változtatásoknak köszönhetően a család energiaszámlája 69%-kal, szén-dioxid kibocsátása pedig 79%-kal csökkent. „Egy órára kell csak bekapcsolnom a fűtést és egész nap meleg a ház” – mondja Tracey, aki családjával együtt nagyon élvezzi a rengeteg fényt, a tágasabb teret, és az alacsonyabb számlákat is.

Forrás és további információ: <http://www.guardian.co.uk/environment/2011/nov/23/retrofit-case-study-green-deal?intcmp=122>

Zéró emissziós Don Giovanni a milánói Scalában

Zéró emissziós évadnyitó volt a Scalában: napelem és kerékpár adta az energiát a milánói operaház évadát december 7-én megnyitó Don Giovanni című előadáshoz.

Immár második éve, hogy kívül-belül zöldenergia világítja és fűti a Scala épületét a hagyomány szerint a Milánót oltalmazó Szent Ambrus ünnepén rendezett jeles zenei, kulturális és társadalmi eseményen. Az évadnyitó előadáshoz szükséges energiát biztosító napelemekkel közel hatvannyolc tonna szén-dioxid kibocsátását takarították meg. A Scala büszkén viseli a legelső “zéró emissziós színház” címét – írta a milánói sajtó, emlékeztetve arra, hogy a nem környezetszennyező energiát a városi Edison cég szolgáltatja.

A szén-dioxid-kibocsátás ellen a milánóiak is tehetnek: a Scala előtti téren négy kerékpár hajtotta áramfejlesztőt állítottak fel. Aki nemcsak az operát, hanem a tiszta levegőt is szereti, Mozart muzsikáját hallgatva tekerhet és termelhet energiát a szmoggal teli olasz nagyvárosban.

Forrás: <http://think.transindex.ro/?p=11022>

Kép forrása: VisitMilano/flickr.com

Thomas Culhane zöldenergia-szakember honlapja

<http://solarcities.blogspot.com/>

Előző hírlevelünkben beszámoltunk róla, hogy a Községi Szociális Szövetkezet (KöSzSz) és a Védegylet meghívására hazánkba érkezett és december 2-án a Gödörben zöldenergia workshopot tartott Thomas Culhane. Úgy hírlük, a program nagy sikerrel és telházszal lezajlott, az érdeklődők megtudhatták azt is, hogyan lehet háztartási biogázfejlesztőt építeni.

Aki lemaradt az előadásról, kárpótlásul látogasson el a magukat „globálnomádnak” nevező Culhane házaspár oldalára. Elképesztő bőségekben várnak itt ránk a felfedezni- és elmélkednivalók! Ízelítőül:

- [Hogy néz ki a biogázfejlesztő?](#)
- [Hogyan együnk makkot? Fagabonák, avagy van-e elég élelem a világon](#)
- [Mi az az Insinkerator \(az incinerator, azaz hulladékégető\)? Termékeny komposzt 3 nap alatt!](#)

Fotó: Sybille Culhane

Bővebben Thomas Culhane-ről: <http://www.nationalgeographic.com/explorers/bios/culhane-thomas/>
A National Geographic videója Culhane egyiptomi munkájáról [itt](#) található.

World Challenge

<http://www.theworldchallenge.co.uk/>

A 7. éve megrendezésre kerülő, innovatív társadalmi és környezeti vállalkozásokat díjazó World Challenge nemzetközi megmérettetés díjkiosztóját 2011. novemberében tartották Amszterdamban. Az interneten lebonyolított versenyt a BBC World News és a Newsweek szervezi azzal a céllal, hogy alulról jövő kezdeményezéseket segítsen szerte a világon. A szervezeteket a BBC nézői és a Newsweek olvasói jelölik, és ők is szavaznak, azaz választanak a sok pozitív példát felmutató, fenntarthatóságot előremozdító vállalkozás közül. Az oldalon mindent megtudhatunk a versenyről, a jelöltekről és a nyertesekről.

Az idei 1. helyezett egy Mongóliában hóleopárdokat mentő non-profit szervezet lett, akik a helyi pásztoroktól kézzel és nemezből készült ajándéktárgyakat vásárolnak, és cserébe azt kéri a családoktól, hogy ne bántsák a nyájaira leselkedő hóleopárdokat.

„Olyan gyakran halljuk azt a hamis állítást, mely szerint választanunk kell, hogy munkahelyeket teremtünk vagy megmentjük a bolygót. A World Challenge és a 12 legtöbb szavazatot kapott projekt idén is bizonyította, hogy ez a mítosz nem igaz: együtt igenis képesek vagyunk emberközpontú gazdaságot teremteni, egészséges családokat fenntartani, mindezt úgy, hogy közben a természetet és a bolygót is védjük!” (Brad Rutherford, a hóleopárdok túléléséért 30 éve küzdő [Snow Leopard Trust](#) igazgatója)

“Építem a házam” könyvek

Az „Építem a házam” könyvsorozatot a szerzők azért kezdték el írni, hogy közérthetően összefoglalják mindazt a tudást, amire egy magánépítkezőnek szüksége lehet.

Nem kell heteket, hónapokat bújni az Internetet, nem kell reménytelenül bajlódni azzal, hogy egységes egészé álljon össze a fellelt tengernyi információ, nem kell - jobb híján - a reklámokra hagyatkozni. Minden egy helyen ahhoz, hogy az építkezés során jó döntéseket hozzunk és egy nyelvet tudjunk beszélni a bennünket segítő szakemberekkel.

A Magyarországon egyedülálló könyvsorozat első kötete egy olyan témával foglalkozik, amelyre a házépítők többsége nem fordít elég figyelmet, s ennek később súlyos árát fizeti: Mi mindent kell átgondolni, eldönteni, elintézni, megtanulni, még azelőtt, hogy megkezdődne az alap ásása?

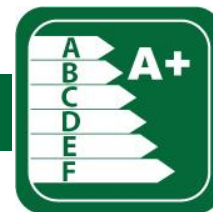
Nélkülözhetetlen segédeszköz minden építkezőnek, lakásfelújítónak, 224 oldalon, számos színes fotóval, ábrával és táblázattal könnyítve a leírtak megértését.

Ára: (kedvezményes karácsonyi áron!) 7990 Ft

Forrás és a kiadvány beszerezhető: <http://www.epitemahazam.hu/karacsonyi-akcio-2011>
és <http://epitemahazam.hu/epitem-hazam>

Hogy alapítottam szomszédaimmal „szerszámkölcsonzót” kevesebb, mint két óra alatt

“Amikor azt mondom “én”, úgy értem “mi”, de a “szerszámkölcsonzó” tényleg egy kölcsönzési hálózatot takar! Bár a fő tanulság megmarad: megosztani a dolgainkat másokkal nagyon egyszerű, és sokszor csak szóba kell hozni a témát.

Tegnap, amikor épp arról írtam, hogyan készítsünk “szerszámkönyvtárat”, küldtem egy emailt szomszédoságomnak az iránt érdeklődve, hogy esetleg megosztanák-e szerszámaikat, erőforrásaikat a közelükben élőkkel. Két órával az email fiókomba beérkezett visszajelzések összegyűjtése után már el is készült egy működő rendszer a felajánlott és várt eszközökről – és egy csodás lista az elérhető tételekről. Egészen mostanáig elvettem az eszközkölcsonzó rendszer ötletét...”

Sami Grover ír lelkesen arról, hogy milyen egyszerű létrehozni egy olyan kölcsönzési rendszert, amelynek célja, hogy az egymás közelében élők kölcsönadják egymásnak ritkán használt szerszámaikat, eszközeiket. Persze a kezdeti lelkesedés nem minden, de ha tartjuk a lendületet, és a mindennapjaink részévé tesszük, ezzel is sok energiát és erőforrást takaríthatunk meg.

Forrás: <http://www.treehugger.com/green-home/how-i-created-a-tool-library-in-under-two-hours.html>

Kenderkóc– a kézműves termékek és alapanyagok boltja

A boltban megtalálható mindaz, mi szem-szájnak ingere, kiváltképp, ha kézműves munkához keresünk alapanyagokat, termékeket legyen szó akár agyagozásról, nemezelésről vagy kosárfonásról.

Kínálatukban szerepelnek:

- kézműves termékek (vesszőből, gyapjúból, bőrből, gyékényből, fából, szalmából, agyagból, csuhéból, lenből, kenderből)
- kézműves alapanyagok, szerszámok
- könyvek
- merített papír
- környezetbarát termékek (mosószóda, gyapjúzokni stb.)
- és nagymama kedvenc cukorkái is.

Nem csak interneten érhető el, boltjukba is besétálhatunk: Budapest, VII.ker. Erzsébet krt. 10-12.

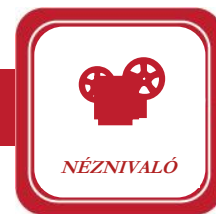
Forrás és webáruház: <http://www.kenderkoc.hu>

Tesztelték az ételfutárokat

A Tudatos Vásárlók Egyesülete körülnézett a hazai ételkihordó cégek kínálatában, és táplálkozástudományi, környezet- és fogyasztó-védelmi szempontból értékelté őket.

Futár megnevezése	Pontszám	Kiszállítási terület	Honlap
Vegafood	10,5	Budapest	vegafood.hu
Best Food	8,5	Budapest	bestfood.hu
Teletál	8	Országos	teletal.hu
Egészség Pajzs	7,5	Budapest	egeszsegpajzs.hu
Cityfood	7	Budapest	cityfood.hu
Ét-trend	7	Kecskemét, Szeged, Orosháza	ettrend.hu
Béres Alexandra	6,5	Országos	online.beresalexandra.hu
Gastroyal	6	Országos	gastroyal.hu
Zsírétető klub	6	Országos	zsiregetoklub.hu
Update1 menük	5,5	Országos	update1.hu

Forrás és az értékelési szempontokról részletesebben: <http://tudatosvasarlo.hu/cikk/teszt-etelfutarak>

“Több boldogság, kevesebb kapzsiság!” – egy bank hirdetése?!

Akármilyen hihetetlen, az egyik legismertebb etikus bank, a **Triodos Bank** hirdetésében ez található, sőt, a hirdetés a New York-i Times Square-en található Nasdaq hirdetőtáblán jelent meg (*ld. kép!*)

A Triodos Bank csak olyan kezdeményezéseket támogat, amelyek világunkat jobbítják: megújuló energiával foglalkozó projekteket, biogazdálkodást, környezetbarát építkezést, társadalmi vállalkozásokat. Legfrissebb jelentésük szerint a jelen nehéz pénzügyi időben mindezek mellett pénz-ügyileg is fenntarthatóak.

Forrás (ahol a bank kisfilmje is megtekinthető):

<http://www.treehugger.com/economics/more-happiness-less-greed-demands-bank-ad-times-square-nasdaq-board-video.html>

Az átalakulás* hangjai (Voices of the Transition)

Az *Átalakulás hangjai* egy független, 65 perces, lelkes és szenvedélyes munkával létrehozott dokumentumfilm, a gazdálkodók és közösségek válasza az élelmiszerellátás bizonytalanságára (rendező és producer: Nils Aguilar).

Nem csak a túlélésről szól, hanem arról is, hogyan gyarapodjunk és javítsuk életminőségünket: Hogyan hozunk létre olyan termelési rendszert, amely támogatja az életet és boldogabbá tesz bennünket? Milyen szerep jutna ebben a fának? Hogyan építsünk önfenntartó közösségeket?

*A 2005 óta létező „Átalakuló Városok” mozgalom közösségi szinten tesz azért, hogy az emberiség kikerüljön a klímaváltozás és az energiaválság potenciálisan végzetes kutyaszorítójából. Az emberek helyi közösségeikhez fordulnak, hogy a magas energiafogyasztást, és az ezzel járó sérülékenységet elmozdítsák egy alacsony fogyasztású, és ezáltal rugalmasabb közösség kialakulásának irányába. Mióta 2005-ben, Írországban megalakult a mozgalom, 375 város (pontosabban város, kerület, falu és sziget) vált hivatalosan is „átalakuló kezdeményezéssé”.¹

Bemutató: http://www.youtube.com/watch?v=othVgok_d04

A film készítőinek oldala: <http://www.milpafilms.org/>

„Ha hirtelen leállnának a kamionok, 4 nap múlva üresek lennének a szupermarketek.”

„Az olajtól való függőségünk mértéke sebezhetővé tesz bennünket. Áringadozások és készlethiány állandó fenyegetésében élünk.

Úgy kéne átalakítani az életünket, hogy ez ne számítson, hogy a függőség megszűnjön. Hogy a gazdasági jólét és a gazdaság működőképessége ne függjön az olaj áráról.

Meg kell tanulnunk nem odafigyelni az álhírek áradatára, és meghallani azokat a történeteket, amelyek átsegítenek a következő 20 éven. A városról, amely saját pénzt nyomtat, a városról, ahol az iskola parkolójába zöldsárga kertet varázsolnak.”

(Rob Hopkins, permakultúra tanár és író, az Átalakulás Mozgalom egyik kulcsfigurája)

Földlakók figyelem! Earthlings

„Az EARTHLINGS, azaz Földlakók egy nagyjáték hosszúságú dokumentumfilm az emberiség állatoktól való függőségéről (kiskedvencként, valamint élelem, ruházat, szórakoztatás, és tudományos kutatás céljából), de bemutatja a totális tiszteletlenségünket is eme „nem-emberi segítők” iránt.

Az Oscar-díjra jelölt Joaquin Phoenix (Gladiátor) a film narrátora, zenéjét pedig a híres platinalemez művész, Moby szerezte.

A Földlakók rejtett kamerákat és korábban soha nem látott felvételeket használva számol be a világ olyan, nagy iparágainak napi gyakorlatáról, amelyek nyeresége teljes mértékben az állatoktól függ. „Erőteljes, informatív, és elgondolkodtató, a Földlakók messze a valaha megalkotott legátfogóbb dokumentumfilm a természet, az állatok, és az ember gazdasági érdekeinek összefüggéséről. Sok színvonalas állatjogi film van, de ez magasabbra teszi a léceket.”

Figyelmeztetés: a dokumentumfilm kizárólag erős idegzetűeknek való, mások nem jutnának messzire a megtekintésében. Állatok szenvedését semmilyen formában (kép, hang, tudat) nem tűrők a film bemutatóját se nézzék meg! Sokkoló és esetenként sok napi álmatlanságot, érzékenyeknél fizikai rosszullétet okozó képsorok. Az emberi kegyetlenségnél és gonoszságnál nem lehet mélyebbre sülyedni.

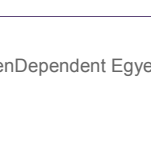
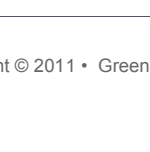
Forrás: <http://veg-tv.info/Earthlings>

A film megtekinthető itt: <http://www.earthlings.com/> és **magyar felirattal itt:** <http://veg-tv.info/Earthlings>

¹Vadovics, E., Antal, O. (2011) **Klímaparát háztartásoktól a klímaparát közösségeig – Útmutató szervezőknek** Letölthető: <http://www.kislabnyom.hu>

Kapcsolat: Kislábnym helyi klíma-koordinátorok

Budapest		<p>Sárdi Dóra ldras@chello.hu</p> <p>Koordinációs terület: XIII. ker. és a környező kerületek</p>		<p>Herpainé Márkus Ágnes markusagi@gmail.com</p> <p>Koordinációs terület: XIX. ker. és a környező kerületek</p>
		<p>Antal Orsolya info@kislabnyom.hu</p>		<p>Tracey Wheatley trace.wheatley@gmail.com</p> <p>Koordinációs terület: Wekerletelep</p>
		<p>Kovács Bence kobe@fek.hu</p> <p>Koordinációs terület: Budapest és Kecskemét</p>		<p>Boza-Kiss Benigna info@kislabnyom.hu</p>
		<p>Gáll Veronika info@kislabnyom.hu</p> <p>Koordinációs terület: minden fel nem sorolt Pest megyei település</p>		<p>Milton Simon info@kislabnyom.hu</p>
Érd, Szentendre és környékük		<p>M. Nagy Domonkos m.nagy.domonkos@gmail.com</p> <p>Koordinációs terület: Érd és környéke</p>		<p>Horváth Hajnalka horhaini@gmail.com</p> <p>Koordinációs terület: Szentendre és környék</p>
Gödöllő, Szada és környékük		<p>Biri Magdolna biri@invitel.hu</p>		<p>Laurán Csaba loca@index.hu</p> <p>Koordinációs terület: Gödöllő, Szada és környékük</p>
Monor és környéke		<p>Buzder-Lantos Erzsébet ebuzder@gmail.com</p>		<p>Vitalisné Malik Judit vitalisne.mjudit@noe.hu</p>
Pécel és környéke		<p>Kaszap István kaszapi44@gmail.com</p>		<p>Bertalan Angéla bertalan.angela@noe.hu</p> <p>Koordinációs terület: Mogyoród, Pécel, Veresegyház és környékük</p>
Vác és környéke		<p>Perlaki Komélia pnelli@belsoudvar.hu</p>		<p>Pataki Zsolt pzs.vac@gmail.com</p>
Vecses és környéke		<p>Almássy Tamás alto.at@gmail.com</p>		<p>Heinemann Ildikó ildiko.heinemann@lutheran.hu</p>
Veresegyház és környéke		<p>Bertalan Angéla bertalan.angela@noe.hu</p> <p>Koordinációs terület: Mogyoród, Pécel, Veresegyház és környékük</p>		<p>Mátyás Izolda matyas.izolda@kt.sz.ie.hu</p>

Támogatók

Fővédnökünk

A Kislábnym és EnergiaKözösségek programjaink fővédnöke dr. Fülöp Sándor, a jövő nemzedékek országgyűlési biztosa.

Médiatámogatóink

A GreenDependent Egyesület Kislábnym és EnergiaKözösségek kampányainak népszerűsítéséhez az alábbi médiatámogatók közreműködésével igyekszik minél több - a versenyben való részvétel iránt is érdeklődő - családot elérni:

Országos média:

www.greenfo.hu

www.harmonet.hu

www.maesholnap.hu

www.nlcafe.hu

Helyi média:

www.godolloi-hirek.hu

www.szolgalat.com

www.hedvig.hu

Szponzoraink

A Kislábnym Energiatakarékosági Verseny főtámogatója a SHARP Electronics (Europe) GmBH Magyarországi Fióktelepe.

A Kislábnym és EnergiaKözösségek energiatakarékosági versenyek külön versenykategóriáinak nyereményeit az alábbi cégek ajánlották fel:

www.zoldbolt.hu

www.zoldpolc.hu

www.cangira.hu

www.kenderkoc.hu

2100 Gödöllő, Remsey krt. 10.

Ezúton is köszönjük támogatásukat!

Hasznos információk, kapcsolat

Szerkeszti: Antal Orsolya és Vadovics Edina
Közreműködött: Boza-Kiss Benigna, Gáll Veronika, Tóth Kornélia
és Vadovics Kristóf
Design: Iconica Bt.

Szerkesztőség: GreenDependent Egyesület
2100 Gödöllő, Éva u. 4.
Tel.: 06-28-412-855

E-mail: info@greendependent.org

Honlap: www.greendependent.org

Kislábnym program: www.kislabnyom.hu

A Kislábnym Hírlevél korábbi számai a www.kislabnyom.hu oldalon megtalálhatók és onnan letölthetők.

A hírlevelet az info@kislabnyom.hu címen lehet lemondani.